

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลในสถานศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สำหรับกลุ่มบุคคลในสถานศึกษานั้น ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา (อธิการบดี ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่) ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหมวดวิชาต่าง ๆ รวมทั้งครูอาจารย์ทุกคน ย่อมจะดำเนินงานในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนด้วย เช่น การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยสอนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและนำความรู้ที่ได้ไปใช้พัฒนาในชุมชน หรือนำความรู้ไปช่วยแก้ปัญหา ในชุมชน บุคลากรที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน และในบางโอกาสสถานศึกษาเองมีความจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากชุมชนนอกเหนือจากการที่สถานศึกษาให้ความช่วยเหลือชุมชนอีกด้วย สถานศึกษาในท้องถิ่นใช้ทรัพยากรในชุมชน เป็นต้น จากสถานการณ์ดังกล่าวมาข้างต้น ล้วนแล้วแต่ก่อให้เกิดการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน ซึ่งจะช่วยพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เป็นคนเก่งและคนดีได้ เช่น การสอนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ที่บ้านหรือนำไปใช้ในท้องถิ่นชุมชนของตน ไม่ใช่สอนให้ท่องจำ ไม่ใช่สอนให้นำความรู้ไปสอบแล้วก็ลืมหมด หรือการสอนให้นักเรียนนำความรู้ไปช่วยแก้ปัญหาในชุมชนได้ หรือการเชิญปราชญ์บุคคลในชุมชนมาให้ความรู้แก่ผู้เรียน ย่อมจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขวางขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นการบริหารงานด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน จะต้องดำเนินงานไปพร้อม ๆ กับการบริหารงานอีก 4 ด้าน คือ งานบริหารทั่วไป บริหารวิชาการ บริหารบุคลากร และบริหารงานงบประมาณ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ซึ่งการบริหารงานทั้ง 4 ด้านนี้ มีการพัฒนาและประสบความสำเร็จอย่างเท่าเทียมกัน จึงจะช่วยพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและด้านจริยธรรมมากขึ้น ดังที่กล่าวข้างต้นคือเป็นทั้งคนเก่งและคนดีได้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสอง และกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้ระบุวิธีการพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจและการบริหารการจัดการศึกษา ระดับเขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานไว้ ดังนั้น ด้านวิชาการ ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล สถานศึกษาต่าง ๆ ทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ รวมไปถึงสถานศึกษาอื่น ๆ เช่น วิทยาลัย สถาบัน และมหาวิทยาลัย

จึงมีการแบ่งฝ่ายในการบริหารจัดการองค์กรตามที่กระทรวงกำหนด หากจะแบ่งฝ่ายเพิ่มเติม นอกเหนือจาก 4 ฝ่าย ดังกล่าวนี้อีกแล้ว ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารและความเหมาะสมกับโครงสร้างขององค์กรแต่ละองค์กรที่แตกต่างกัน ซึ่งการแบ่งฝ่ายงานนี้จะครอบคลุมงานทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการ (การบริหารงานทั่วไป) การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ สำหรับการบริหารงานด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นภารกิจหนึ่งของการบริหารในสถานศึกษาที่เพิ่มเติมเข้ามา เนื่องจากสถานศึกษาบางพื้นที่ ที่มีความจำเป็นจะต้องสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เพราะผู้เรียนในสถานศึกษามาจากครอบครัวที่อยู่ในชุมชน สถานศึกษาให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนหรือจัดการศึกษา ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังได้กำหนดให้สถานศึกษามีความสัมพันธ์กับชุมชนไว้ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 29 กล่าวว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันทางสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการเผยแพร่มหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพการพัฒนาระหว่างชุมชน ในหมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มาตรา 58 กล่าวว่า ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สินทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้ในการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 108-109)

การสร้างความร่วมมือที่เกิดจากบุคลากรทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็น ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู นักการ หรือแม้แต่กระทั่งนักเรียนซึ่งเป็นผู้บริโภคความรู้ที่บุคลากรในโรงเรียนเป็นผู้ถ่ายทอด ก็มีความสำคัญต่อการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และชุมชนซึ่งประกอบไปด้วยบุคคลที่ประกอบขึ้นมาอาชีพต่าง ๆ ผู้นำชุมชน สมาชิกชุมชน รวมถึงผู้ปกครอง ที่จะเป็ผลสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและชุมชน โดยเฉพาะผู้ปกครองที่เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับผลประโยชน์ เช่น การให้ความอุปการะในด้านการเงิน สิ่งของเครื่องใช้ หรือการยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือในเรื่องอื่น ๆ เพื่อผลประโยชน์เหล่านี้จะเกิดขึ้นกับบุตรหลานของตนให้เป็นคนเก่งและคนดีของสังคมประเทศ ดังนั้น สถานศึกษาจึงไม่สามารถที่จะดำเนินงานหรือกิจการใด ๆ ได้โดยลำพัง โดยเฉพาะสถานศึกษาที่อยู่ท่ามกลางชุมชน หรือสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาลเมือง เป็นต้น ที่มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติร่วมกัน อาศัยความ

ร่วมมือร่วมใจกันของคนในชุมชน และสถานศึกษาที่ต่างพึ่งพาอาศัยกัน จนสถานศึกษาได้สร้างคนเก่งขึ้นมา ซึ่งบรรลุล่วงวัตถุประสงค์ทางการศึกษา และคนดีที่มีคุณธรรมในสังคม

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2555, หน้า 10) มีนโยบายในการจัดการศึกษาให้กับท้องถิ่น มาตรฐานที่ 11 กำหนดให้สถานศึกษามีการสนับสนุน และใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้กำหนดให้โรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการสนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา โดยให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้แก่ บุคคลที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ ครอบครัวยุวมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 3) ในปัจจุบันคนในชุมชนจึงมีบทบาทในการมีส่วนร่วมบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหาร 4 ด้าน คือ ด้านบริหาร ด้านวิชาการ ด้านงานงบประมาณ และด้านบุคคล ซึ่งชุมชนอาจไม่สามารถให้ความร่วมมือในแต่ละฝ่ายของสถานศึกษาได้เสมอกัน แต่ก็แสดงให้เห็นว่าชุมชนมีความต้องการให้สถานศึกษาบริหารจัดการในรูปแบบที่คนส่วนใหญ่ในชุมชนเห็นพ้องต้องกัน และสามารถแสดงความคิดเห็นได้โดยอิสระ นอกจากนี้ ทางสถานศึกษาเองก็ต้องยอมรับในข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคนในชุมชนนั้น ๆ ด้วย หากต่างฝ่ายต่างยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ย่อมก่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว มากกว่าสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานบริหารด้านต่าง ๆ อย่างเป็นเอกเทศ

โรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทুমมาวาส “ศิริอุปถัมภ์” เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ตั้งอยู่ในบริเวณวัดกลางทুমมาวาส ถนนทุมมาวาส ตำบลพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เปิดสอนตั้งแต่ระดับปฐมวัย ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียน จำนวน 537 คน มีครู จำนวน 32 คน ผู้บริหาร จำนวน 2 คน มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนค้าขาย อาชีพหลักของประชากรส่วนใหญ่ในชุมชน คือ ค้าขาย รับจ้าง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย นักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง หรืออาจมีพื้นฐานทางการศึกษาก่อนข้างน้อย ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการให้การสนับสนุนบุตรหลานโดยการให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ในการบริหารสถานศึกษาให้พัฒนาได้นอกจากนี้ ยังไม่มีผู้ท่งงานวิจัยในด้านความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทุมมาวาส ผู้วิจัยจึงต้องการสำรวจสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน เพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาในสังกัด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยการสำรวจความต้องการของชุมชนและการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาที่ชุมชนเสนอแนะนี้ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและสร้างความร่วมมือในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาไทยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางหุ้มมาวาส “สิริอุปถัมภ์” สังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางหุ้มมาวาส “สิริอุปถัมภ์” สังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ สถานภาพ และรายได้ของคนในชุมชน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ข้อค้นพบเรื่องสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพนัสนิคม
2. ได้ทราบความร่วมมือของชุมชนเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพนัสนิคม

คำถามในการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางหุ้มมาวาส “สิริอุปถัมภ์” สังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางหุ้มมาวาส “สิริอุปถัมภ์” สังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ สถานภาพ และรายได้ของคนในชุมชน ของสมาชิกในชุมชน มีความแตกต่างกันหรือไม่

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษามีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทวมมาวาส “สิริอุปถัมภ์” สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ในภารกิจ 4 ด้าน ต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

- 1.1 ด้านวิชาการ
- 1.2 ด้านงานงบประมาณ
- 1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล
- 1.4 ด้านบริหารงานทั่วไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน 537 คน ผู้นำชุมชนย่อย 10 คน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 คน รวมทั้งหมด 562 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 224 คน ผู้นำชุมชนย่อย จำนวน 4 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 6 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามวิธีคำนวณโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane, 1970, pp. 608-609 อ้างถึงใน ยุทธพงษ์ กัญจวรรณ, 2543, หน้า 79) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) รวมทั้งหมด 234 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 สถานภาพ

3.1.2.1 ผู้ปกครองนักเรียน

3.1.2.2 กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.2.3 ประธานชุมชนย่อย

3.1.3 รายได้

3.1.3.1 รายได้ไม่เกิน 8,000 บาท

3.1.3.2 รายได้ 8,000-15,000 บาท

3.1.3.3 รายได้ 15,001-20,000 บาท

3.1.3.4 รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทวมมาวาส “ศิริอุปถัมภ์” สังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคมใน 4 ด้าน ต่อไปนี้

3.2.1 ด้านวิชาการ

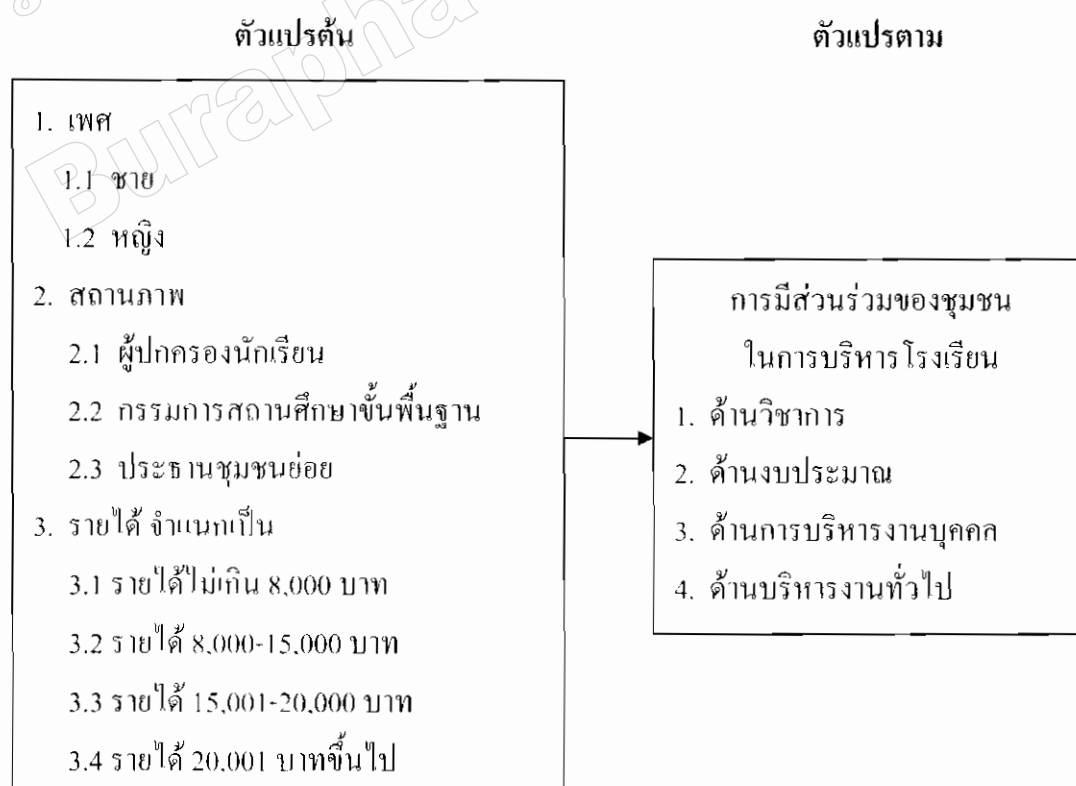
3.2.2 ด้านงบประมาณ

3.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

3.2.4 ด้านบริหารงานทั่วไป

กรอบความคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทวมมาวาส “ศิริอุปถัมภ์” สังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม โดยชุมชนและสถานศึกษามีการสร้างความร่วมมือในการจัดการศึกษาตามรูปแบบการบริหารโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป โดยการสำรวจปัญหา วิเคราะห์ปัญหาแล้วหาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยใช้แบบสอบถาม จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้นำมาสรุปเป็นกรอบแนวความคิด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง กระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุน และสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชน ทั้งในรูปส่วนบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิและองค์กรอาสาสมัครต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่อง ร่วมกันให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1.1 ด้านวิชาการ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการจัดทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น การจัดทำสื่อการเรียนการสอน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงาน การส่งเสริมการสอน การประชุมอบรมทางวิชาการ

1.2 ด้านงบประมาณ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานการเงินและให้ความเห็นชอบ ให้คำปรึกษาแนะนำการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน แสวงหาให้การสนับสนุนด้านการเงินและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และรับทราบผลการดำเนินงานการเงินของโรงเรียน และการระดมทรัพยากรจากชุมชน

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานบุคลากร การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน ให้คำปรึกษาแนะนำ ประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนจัดหาทรัพยากรภายนอกและรับทราบผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

1.4 ด้านบริหารงานทั่วไป หมายถึง การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน ให้คำปรึกษาแนะนำ ประสานงานกับองค์กรท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชน เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีบริการด้านต่าง ๆ แก่นักเรียนและชุมชน

2. เพศ หมายถึง สิ่งที่แสดงลักษณะความแตกต่างระหว่างเพศชาย และเพศหญิง

3. สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งของสมาชิกในชุมชนที่เกี่ยวข้องที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1 ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบให้การดูแลอุปการะเด็กที่บ้าน ขณะเด็กศึกษาอยู่ในโรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทิ่มมาวาส “ศิริอุปถัมภ์” โดยถือว่านักเรียน 1 คน มีผู้ปกครอง 1 คน

3.2 ผู้นำชุมชน หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่รักษาการในตำแหน่ง

3.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการประจำโรงเรียน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียน พ.ศ. 2546

4. รายได้ของคนในชุมชน หมายถึง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของสมาชิกในชุมชนเป็นรายบุคคล ซึ่งในที่นี้หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจำแนกเป็น

4.1 รายได้ไม่เกิน 8,000 บาท หมายถึง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 8,000 บาท

4.2 รายได้ 8,000-15,000 บาท หมายถึง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8,000-15,000 บาท

4.3 รายได้ 15,001-20,000 บาท หมายถึง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-20,000 บาท

4.4 รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป หมายถึง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป

5. โรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทิ่มมาวาส “ศิริอุบลรักษ์” หมายถึง สถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 ซึ่งจัดการศึกษาดังแต่ระดับปฐมวัย ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตั้งอยู่ที่ตำบลพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี